

آیین نامه حفاظت فنی و بهداشت در کارهای کشاورزی

مربوط به مصرف سموم دفع آفات نباتی

مقدمه:

با توجه به اهمیت کشاورزی که در رأس برنامه های دولت جمهوری اسلامی ایران بوده و لزوم نيل به خود کفایی در این زمینه، حفظ سلامت کارگران کشاورزی در برابر عوامل زیان آور محیط کار کشاورزی چه از نظر انسانی و چه به لحاظ اجتماعی و اقتصادی مورد توجه کامل میباشد. عوامل زیان آور محیط کار کشاورزی به دلیل تنوع کار کشاورزی بسیار متنوع بوده و عوامل فیزیکی، میکروبی، شیمیایی، بیولوژیک را شامل میگردد.

از جمله عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار کشاورزی سموم دفع آفات نباتی هستند که امروزه برای پیش گیری از حمله آفات ویا مبارزه با آنها به منظور حفظ محصولات کشاورزی به طور وسیع مورد استفاده قرار میگیرد اکثر سموم دفع آفات نباتی علاوه بر سمیت شدیدیکه برای آفات دارد برای سایر جانداران واز جمله انسان نیز سمی هستند به طوریکه گاهی ورود فقط چند میلی گرم بعضی از آنها به بدن انسان خواه از طریق دهان باشد یا پوست ویا مجاری ممکن است موجب مسمومیت شدید وحتی مرگ شخص مسموم گردد. البته کلیه کسانیکه مستقیماً در امر ساختن، فرمولاسیون، بسته بندی، حمل و نقل، نگهداری، و مصرف سموم دفع آفات نباتی دخالت دارند طبیعتاً تماس بیشتری با این مواد داشته و بالتیجه در معرض خطرات بیشتر و شدیدتری نیز میباشند.

از جمله این قبیل اشخاص آندسته از کارگران کشاورزی هستند که در امر مبارزه ی شیمیایی با آفات شرکت داشته واز سموم دفع آفات نباتی برای محلول پاشی - گرده پاشی ویا ضد عفونی با گاز (FUMIGATION) استفاده میکنند. گرچه لازم است همه کسانیکه بنحوی با سموم دفع آفات نباتی تماس و سروکار دارند از خطرات آن مطلع بوده و در موقع کار ضمن استفاده از وسایل حفاظتی متناسب با نوع سم رعایت تمام احتیاطهای توصیه شده را بنمایند ولی این آیین نامه با توجه بماده ۳۰ قانون کار کشاورزی صرفاً در مورد آندسته از کارگران کشاورزی که در عملیات مبارزه شیمیایی با آفات شرکت میکنند تدوین گردیده است.

فصل اول - هدف:

ماده ۱ -

هدف از تدوین این آیین نامه اجرای مفاد ماده ۳۰ قانون کار کشاورزی در مورد آن عده از کارگران کشاورزی موضوع مواد ۱ و ۲ قانون فوق است که در کارهای مربوط به مبارزه شیمیایی با آفات در مزارع، باغات، تبارها و اماکن کشاورزی شرکت میکنند.

فصل دوم - تعاریف و اصطلاحات:

ماده ۲ -

کارگر کشاورزی سم پاش: منظور از کارگر کشاورزی سمپاش در این آیین نامه کارگریست که به هر عنوان به موجب قرارداد کتبی یا شفاهی با کارفرما یا نماینده او تعهد نماید در مقابل دریافت حقوق یا مزد به یک یا چندکار از کارهایی که به مبارزه شیمیایی با آفات به وسیله سموم دفع آفات نباتی مربوط میشود و مستلزم تماس و سروکار داشتن مستقیم با سموم دفع آفات نباتی باشد مبادرت ورزد.

ماده ۳ -

کارفرمای سمپاشی کشاورزی: کارفرمای سمپاشی کشاورزی که به اختصار کارفرما نامیده میشود از لحاظ این آییننامه هر شخص حقیقی یا حقوقی است که کارگر کشاورزی سمپاش طبق قرارداد کار برای او یا از طرف او در یک یا چند شغل از مشاغل مربوط به مبارزه شیمیایی با آفات کار میکند.

ماده ۴ -

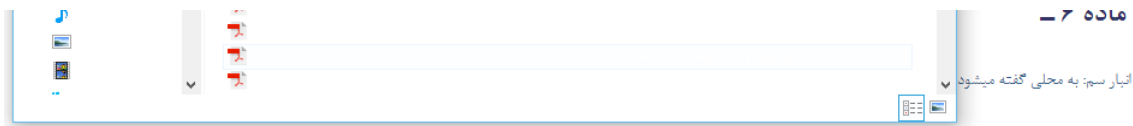
تبصره: در صورتیکه عملیات مبارزه شیمیایی با آفات در مزارع، باغات، تبارها و اماکن کشاورزی انجام پذیرد شرکتهای مجری این عملیات باید طبق قانون حفاظت نباتات مکلف باشند.

ماده ۵ -

آفات: منظور از آفات در این آیین نامه هر حیوانی است که در مزارع، باغات، تبارها و اماکن کشاورزی موجب تلفات و خسارت در محصولات کشاورزی میشود.

سموم دفع آفات نباتی: منظور از سموم دفع آفات نباتی هر ماده شیمیایی است که در مزارع، باغات، تبارها و اماکن کشاورزی موجب تلفات و خسارت در محصولات کشاورزی میشود.

ماده ۶ -

ماده ۷ -

وسائل آماده کردن سم: به وسائلی گفته میشود که سموم دفع آفات نباتی را توسط آن باهمدیگر یا با آب یا با مواد بی اثر (INERT) ویا با مواد غذایی جلب کننده آفات (طعمه) از قبیل دانه گندم، سبوس، شکر و قیر به نحوی مخلوط یا رقیق مینمایند تا آماده مصرف گردد. این وسائل میتواند دستی یا موتوری باشد.

ماده ۸ -

وسائل سمپاشی: به کلیه وسائلی اطلاق میشود که با استفاده از آن بتوان سموم دفع آفات نباتی آماده برای مصرف را اعم از جامد مایع یا گاز به محل فعالیت آفات مورد نظر رسانده و آفات را به نحوی در معرض آن قرار داد این وسائل شامل انواع محلول پاشها و گرد پاشهای ساده و کوچک دستی تا سم پاشهای بزرگ موتوری و هواپیماها و هلی کوپترهای سم پاشی و همچنین کیسولهای حاوی گازها و مایعات سمی تحت فشار و لوله های انتقال این قبیل گازها به محل ضد عفونی (FUMIGATION) و اپلیکاتورهای قرص گذاری یا تزریقی ویا طعمه گذاری و نظایر آن می باشد.

ماده ۹ -